

INSURE

Inovatīva, ilgtspējīga attīrīšana

Maija Rieksta
Projekta vadītāja
Vidzemes plānošanas reģions

INSURE – Innovative sustainable remediation

- Centrālā Baltijas reģiona sadarbības programma 2014-2020
- Īstenošana no 2015. – 2019. gadam
- Partneri no Somijas, Zviedrijas un Latvijas (Latvijas Vides, Ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Valmieras pilsētas pašvaldība un Vidzemes plānošanas reģions)
- Projekta kopējais finansējums – EUR 1 906 751
- Projekta mērķi:
 - ✓ Palielināt ilgtspējīgu piesārņoto vietu attīrīšanas metožu izmantošanu Centrālbaltijas reģionā;
 - ✓ Uzlabot Centrālbaltijas reģiona piesārņoto vietu attīrīšanas vadības un uzraudzības metodes;
 - ✓ Uzlabot Centrālbaltijas reģiona piesārņoto vietu vizualizāciju un prioritizēšanu

Piesārņotās vietas Latvijā un INSURE

- Latvijā vairāk nekā 3500 vietas, kuras iekļautas Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu (PPPV) reģistrā;
- Vidzemē aptuveni 670 šādas vietas, no kurām 112 identificējamās kā ķīmikāliju un pesticīdu noliktavas;
- Liela daļa no tām privātīpašumi, kas netiek apsaimniekoti, nodarot iespējams gadiem ilgu kaitējumu apkārtējai videi
- Projekts INSURE vērsts, lai samazinātu bīstamo vielu no piesārņotajām vietām iekļūšanu Baltijas jūrā, izmantojot inovatīvas un ilgtspējīgas piesārņoto vietu attīrīšanas metodes

INSURE rezultāti Latvijā un partneru ieguvums (1)

Valmieras pilsētas pašvaldība un Vidzemes plānošanas reģions - pilotteritorijas

- Potenciāli piesārņoto pilotteritoriju izpēte un risku izvērtējums (bijusī mazuta glabātuve Valmierā un pesticīdu noliktava Burtnieku novadā);
 - ✓ Iegūta konkrēta informācija par faktisko piesārņojošo vielu daudzumu
- Stratēģiju izstrāde piesārņoto teritoriju kompleksai apsaimniekošanai;
 - ✓ Rekomendācijas pašvaldībām
- Piesārņoto teritoriju attīrīšanas alternatīvu un izmaksu efektivitātes analīze;
- Piesārņojuma *in-situ* sanācības metožu pilottesti
 - ✓ Fitoremediācija
 - ✓ Biostimulācija
 - ✓ Elektro kinētiskā sūknēšana

Bijusī mazuta glabātuve Valmierā, SIA «Valmieras Siltums»

Bijusī minerālmēslu/pesticīdu glabātuve «Krustmaļi» Burtnieku novadā

INSURE rezultāti Latvijā un partneru ieguvums (2)

Latvijas Vides, Ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

- Jaunas PPPV datu bāzes izstrāde:
 - ✓ precīzāka un kvalitatīvāka uzskaitē par PPPV
 - ✓ ļaus daudz pilnvērtīgāk izvērtēt sanācijas plānus katrā pašvaldībā
 - ✓ uzlabos ziņojuma kvalitāti Eiropas institūcijām
 - ✓ jauna piesārņoto vietu klasifikācija
 - ✓ tiks iestrādāts informācijas aktualizācijas princips jaunajā PPPV uzskaites formā
 - ✓ esošā reģistra informācija tiks pārnesta uz jauno reģistru
- PPPV kartes mobilās aplikācijas izstrāde:
 - ✓ konkrētu vietu ātrāka atrašana dabā

INSURE rezultāti Latvijā un partneru ieguvums (3)

Latvijas Vides, Ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

- Pazemes ūdeņu piesārņojuma modeļa piemērošana Latvijas vajadzībām:
 - ✓ Ļaus izstrādāt kvalitatīvākus upju baseinu apsaimniekošanas plānus
- Apkopojuma izveide par Vides kvalitātes standartu robežvērtībām:
 - ✓ dos priekšstatu par robežvērtībām dažādās vidēs, dažādiem piesārņotājiem, dažādās valstīs
- Informatīvo materiālu izstrāde par dažādiem piesārņotājiem:
 - ✓ labākās pārvaldības prakses dažādu piesārņotāju attīrīšanā un pārvaldībā

INSURE mērķa grupas Latvijā

- Reģionālās vides pārvaldes un citas valsts pārvaldes institūcijas;
 - ✓ tiešā veidā iesaistītas PPPV jaunās datu bāzes koncepta izstrādē
- Vietējās un reģionālās pašvaldības:
 - ✓ Vecpiebalgas un Burtnieku novada pašvaldība – teritoriju izpēte
 - ✓ Vidzemes reģiona pašvaldības – informēšana par piesārņoto teritoriju pārvaldību
- Uzņēmumi un privātie piesārņoto zemju īpašnieki
 - ✓ informācija par ilgtspējīgām attīrīšanas metodēm

INSURE rezultātu ietekme

- Uzlabota PPPV pārvaldība visā Latvijā
- Veicinās ilgtspējīgu sanācijas metožu izmantošanu Vidzemes reģiona pašvaldībās
- Veicinās uzņēmējdarbības attīstību, jo palielinās uzņēmējdarbības attīstībai pieejamās teritorijas daudzumu Valmieras pilsētā

INSURE rezultātu turpmāka izmantošana Latvijā

- Jaunās PPPV datu bāzes un mobilās aplikācijas izmantošana
- Izstrādāto stratēģiju pielietošana darbā ar PPPV pārvaldību

INSURE Latvijas partneru kontaktinformācija

Intars Cakars

Kīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļas vadītājs
Latvijas Vides, Ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
intars.cakars@lvgmc.lv, tālr. 67032034

Maija Zālamane

Attīstības pārvaldes projektu vadītāja
Valmieras pilsētas pašvaldība
maija.zalamane@valmiera.lv, tālr. 64207141

Maija Rieksta

Projektu vadītāja
Vidzemes plānošanas reģions
maija.rieksta@vidzeme.lv, tālr. 64219022